

предлагат и тълкуват от официалните изследователи, за да има друго самочувствие днешният българин. Ще го разберете, след като прочетете книгата, която завършва с едно иронично намигване в последната глава „Епилог от САЩ“.

В предговора на книгата и в заключителната ѝ част Светлозар Дамянов си позволява публицистична и патриотична страст, но в същността на изложението той предпочита спокойната логика, с която излага хипотезата си и свързва фактите. И точно затова след прочитането ѝ човек застива и си казва: „Настина ли е така? Защо не съм го знаел досега?“. Е, вече го знаем.

Светлозар Дамянов споделя: Постарах се, кратко и ясно, да предоставя на четящата публика множество от безспорни факти и научно обосновани хипотези, които доказват величието на неунищожимата протобългарска диаспора – създава и продължаваща да развива най-древната световна цивилизация. Българоезичната част от диаспората е около 15 млн. и заедно с останалите заемат 62,5% от Северното полукълбо във 52 страни по света.

За съжаление, бутиковият тираж на книгата ще достигне до малцина, а тя заслужава да има своето място в библиотеката на всяко семейство, което нарича себе си българско или се интересува искрено и непредубедено от създателите на най-древната световна цивилизация.

Валери Какачев,
Деян Белчев –
секция „Военна история“ към СУБ – клон Плевен

Владимир Митев

Съветската перестройка
и българската
общественост
(1985 – 1990).

С., изд. „Захарий Стоянов“, 2017, 135 с.

Книгата представя по един специфичен начин българската рецепция на съветската перестройка. Акцентът в изложението е поставен върху начините, по които българският печат отразява различните страни на процесите, започнали да текат в съветското общество от 1985 г. За българското общество перестройката означава не само да се погледне върху миналото и настоящето по един по-свободен, критичен начин, но и преди всичко като подход, чрез който може да се дискутира по теми и въпроси, чието разглеждане дотогава не е било допустимо.

Едновременно с това, съветският пример се използва и като мотив за вглеждане в българската действителност. В определени отношения отзвукът на перестройката е катализатор и за критични гласове, и за критични прояви срещу действителността в

България, както и срещу интерпретирането на миналото.

В книгата е показано отношението към промените в политическия живот, към състоянието на стопанската сфера, както и реакцията на българския политически елит към процесите в СССР.

Отделено е значително внимание на големия интерес към тенденциите при художествената литература, игралното кино и театралния живот. Не е подмината и рецепцията на формиращото се ново обществено мнение към тематиката на публицистиката и други основни за епохата на перестройката въпроси на обществения дневен ред. От изложението се виждат различните настроения и представи, характерни за отделните интелектуални среди, журналистически кръгове и периодика в България. Очертани са измененията на прекия отзвук на едно уникално за тогавашната действителност явление, каквото е перестройката. От изложението става ясно, че българската рецепция на процесите в СССР съдържа както очакване за промени, така и първите примери за отрицание на миналото.

Работата систематизира многобройни отзвуци на перестройката, лицемерни или искрени, движещи се в диапазона от догматични или плахи, до силно критични (доколкото това е възможно при тогавашните условия) и с опозиционно звучене. Книгата очертава и психологическия фон, на който в самия край на 80-те години на миналия век стават възможни проявите на решително противопоставяне на социалистическата действителност. Може да се заключи, че Владимир Митев представя един интересен ракурс към историята на българското общество, и по-специално – интелигенцията, от последните години на комунистическия режим.

Николай Поппетров,
секция „История“ към СУБ

Йосиф Аврамов

Финансов инженеринг в
телекомуникациите

София, изд. Нов български
университет, 2021, 600 с.

Първа монография
по финансов инженеринг у нас

Монографията е посветена на финансовия инженеринг, който според редица финансисти и според автора е най-новият раздел от финансовата наука и все още е в процес на развитие. В монографията под „финансов инженеринг“ се включва предимно използването на финансови инструменти при финансирането на стопански субекти от промишлеността и преди всичко от ICT отрасъла, и по-конкретно тази част от него, която се отнася до един от най-динамич-

но развиващите се сектори в индустрията – телекомуникациите. В нея се изследват следните финансови инструменти: фондовете за дялово и рисково финансиране (няколко вида, според вида на стопанския субект – стартъп или фирма във фаза растеж), фондовете за градско развитие, гаранционните схеми на Европейския инвестиционен фонд, както и националните гаранционни схеми, като тези на Българската банка за развитие, общинските гаранционни схеми и др. В монографията е визирано, че пандемията КОВИД-19 в известна степен допринесе за развитието на телекомуникационния отрасъл, тъй като понастоящем рязко се повишиха поръчките на стоки и на готови храни онлайн, плащанията чрез т.нар. мобайл банкиране и провеждането на научни и бизнес конференции онлайн по ЗУУМ, МЕЕТ и др. Авторът – доц. Йосиф Аврамов, е доктор по икономика и доцент в Департамент „Телекомуникации“ в Нов български университет, където преподава редица предимно финансови дисциплини, в т.ч. финансов инженеринг, икономика на телекомуникациите, корпоративни финанси, банково дело, иновации в сферата на телекомуникациите, учебни предмети, свързани с европейските програми и използването на финансови инструменти в тях. Той също е предприемач, консултант, трейдър, както и основател на сдружение, регистрирано в обществена полза – Консултантски център по европейски програми „Люлин“ и фондация, регистрирана в частна полза – Международен фонд „Център по приватизация и чуждестранни инвестиции в България“. Член е на Управителния съвет на БТПП и е зам.-председател на Националната предприемаческа и занаятчийска камара. Членува и в два творчески съюза: Съюзът на учените в България и Съюзът на българските журналисти.

Антони Славински,
член на Председателския съвет
на Настоятелството на НБУ

Irène Frain

**Marie Curie prend un
amant**

Seuil, 2015, 358 p.

„Първи принцип: никога не се оставяй да бъдеш повален от хора или от събития“.

Мария Кюри

Книгата е написана въз основа на семейния счетоводен бележник със smaragdovozelen цвят на мадам Кюри, пресъздаваща събитията в личен и професионален план, в периода от май 1910 до края на 1912 г. Благодарение на поста си професор в Сорбоната и първата Нобелова награда, получена през

1903 г., Мария Кюри води сравнително сносен начин на живот. Може да си позволи домашна прислужница, гувернантки за децата, частни учители по английски, гимнастика, солфеж, пиано, ваканции на море и в планина, да си купи прелестен букет цветя, да ползва такси, да даде пара на просяк и....дори любовно гнездо: 350 франка разходи за улица „Du Banquier“ 5. Дамата, която нарича химичният елемент радий „моето дете със синя светлина“, не позволява да ѝ говорят на „ти“, нито да използват малкото ѝ име в лабораторията. „Именитата вдовица“ от пет години има лошия късмет да се влюби в женен мъж, Пол Ланжвен, баща на четири деца, един от брилянтните студенти на съпруга ѝ Пиер и обещаващ учен, който прекарва една, две, понякога три вечери в седмицата у семейство Кюри. Почти три години след сватбата си Пиер и Мария Кюри откриват елемента полоний (наименуван на родината на Мария), в средата на юли 1898 г., а през декември анонсират съществуването на друга неизвестна материя, радия (лат. radius – лъч). Не може да се подмине бележката на Пиер, написана на вниманието на членовете на Академията на науките: краищата на пръстите, които държат флаконите и капсулите, съдържащи радиоактивни продукти, стават груби и понякога много болезнени; за един от нас, възпалението на пръстите продължи около петнадесет дни и завърши с падането на кожата; но чувствителността все още не е изчезнала след два месеца. Как да се предпазиш обаче от невидимото влияние на тези химикалите? Пол Ланжвен се жени точно между тези две открития на 22 септември и се сближава с фамилията на съпругата си – Десфос. Мария Склодовска става първата жена с докторска степен по физика във Франция и това се отпразнува още същата вечер в деня на защитата с вечеря, организирана именно от Пол. Около масата можем да преброим точно пет имена на бъдещи лауреати на Нобеловия приз: Ърнест Ръдърфорд (1908), Пиер и Мария Кюри (1903), ръководителя на дисертацията ѝ Габриел Липман (1908) и Жан Перен (1926). Само четири месеца след смъртта на Пиер обаче една много уважавана знаменитост в научните среди от международен ранг, лорд Келвин, декларира в „Times“, че радият не е химичен елемент, а вълна, произлизаща от хелий. Мадам Кюри няма избор, трябва да изолира на всяка цена радия в чист вид. Не се знае със сигурност откога датира любовната авантюра на Кюри, предполага се, че е от пролетта на 1910 г. според отбелязаните разходи в тефтера, въпреки че съпругата на Пол твърди, че е започнала цели две години по-рано, без да може да го докаже.

Древните гърци, за да хванат птици, са измислили една много гениална система. В клетката, в която са планирали да ги заключват, са пхвали малка подвижна дъска. След това прикрепват дъсчица към връв, свързана с вратата на клетката. Веднага след като птицата, привлечена от стръвта, каца на дъската, тя се затваря. Небалансираната птица се залюлява, пада и се опитва да избяга, но напразно. Колкото по-голяма е птицата, толкова по-тежко и болезнено е падението. Името на този капан е skandalôn, откъдето произлиза и френската дума скандал. С оглед на тази етимология може да се измери удовлетворението на Анри